

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.8.2020 r.
COM(2020) 384 final

2020/0179 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca decyzję nr 445/2014/UE ustanawiającą działanie Unii na rzecz Europejskich
Stolic Kultury na lata 2020–2033**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Działanie „Europejskie Stolice Kultury” (ESK) zostało określone w decyzji nr 445/2014/UE¹ w odniesieniu do tytułów na lata 2020–2033. Załącznik do tej decyzji zawiera chronologiczny wykaz wskazujący, kiedy poszczególne państwa członkowskie (dwa każdego roku) lub kraje kandydujące/potencjalni kandydaci uczestniczący w programie „Kreatywna Europa” lub w kolejnych programach unijnych na rzecz kultury są uprawnieni do organizowania przedmiotowego działania. Konkursy mające na celu wyłonienie ESK rozpoczynają się sześć lat przed rokiem obchodów, kiedy to publikowane są zaproszenia do składania wniosków przez właściwy organ.

Na podstawie decyzji (UE) 2017/1545² zakres działania rozszerzono tak, by objąć nim miasta z państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu będących stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz uczestniczących w programie „Kreatywna Europa” lub w kolejnych programach unijnych na rzecz kultury. Kalendarz załączony do decyzji nr 445/2014/UE zastąpiono odpowiednio kalendarzem załączonym do decyzji (UE) 2017/1545.

Cele ogólne i szczegółowe działania ESK opisano w art. 2 decyzji nr 445/2014/UE. Należą do nich: ochrona i propagowanie różnorodności kultur w Europie, wspieranie wkładu kultury w długoterminowy rozwój miast, zwiększanie zakresu, różnorodności i europejskiego wymiaru oferty kulturalnej w miastach, także w drodze współpracy ponadnarodowej, poszerzanie dostępu do kultury i zwiększenie uczestnictwa w kulturze, wzmacnianie potencjału sektora kultury oraz jego powiązań z innymi sektorami, podnoszenie międzynarodowej rangi miast dzięki kulturze.

Osiągnięcie tych celów – które wiąże się z mobilnością, podróżowaniem, organizacją wydarzeń i udziałem społeczeństwa – zostało poważnie zagrożone przez pandemię COVID-19, która w znaczący sposób wpłynęła na realizację i przygotowanie działań w ramach bieżących i przyszłych ESK.

W decyzji nr 445/2014/UE nie przewidziano elastyczności niezbędnej, by uwzględnić takie nadzwyczajne okoliczności.

Zapewnienie osiągnięcia celów działania ESK w takich okolicznościach wymagałoby zatem zmiany decyzji nr 445/2014/UE. Zmiany te nie powinny odbiegać od pierwotnych zasad, przepisów i procedur decyzji, lecz powinny ograniczać się do tego, co jest ściśle niezbędne do zaradzenia tej bezprecedensowej sytuacji.

Obecna sytuacja wywarła największy wpływ oczywiście na ESK, które powinny realizować swój program w tym roku (dwie ESK w 2020 r.) lub które powinny intensyfikować prace przygotowawcze, by zdążyć na czas w przyszłym roku (trzy ESK w 2021 r.). Wpływ ten znacznie mniej odczuwają dwie ESK w 2022 r. i jedna ESK w 2023 r., ponieważ nadal mają one wystarczająco dużo czasu, aby dokładnie przeanalizować możliwości dostosowania

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiająca działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 i uchylająca decyzję nr 1622/2006/WE (Dz.U. L 132 z 3.5.2014, s. 1).

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1545 z dnia 13 września 2017 r. zmieniająca decyzję nr 445/2014/UE ustanawiającą działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 (Dz.U. L 237 z 15.9.2017, s. 1).

swoich programów z uwzględnieniem różnych scenariuszy restrykcji w przyszłości.

Obie ESK w 2020 r. musiały przełożyć lub anulować wszystkie wydarzenia zaplanowane od marca 2020 r., nie mając żadnej jasności co do tego, kiedy sytuacja wróci do normalności. W praktyce nie mogą one realizować programu zaplanowanego na ich obchody roku ESK ani czerpać korzyści z wykonanych solidnych prac przygotowawczych. Ewentualne wydłużenie okresu realizacji programów kulturalnych ESK z 2020 r. do 2021 r. – choć nie zrekompensowałoby tym dwóm miastom ogromnych strat, jakie ponoszą – zapewniłoby nowe, świeże spojrzenie na działania obu ESK z 2020 r. w pierwszych miesiącach 2021 r. Ponadto dzięki temu miasta te przez dłuższy czas korzystałyby z uwagi, jaką zapewnia tytuł ESK.

Co więcej, wskutek COVID-19 w prawie wszystkich obszarach związanych z rokiem ESK 2021 pojawił się znaczny poziom niepewności – niepewne perspektywy finansowania przez partnerów publicznych i prywatnych, nieznane przepisy z zakresu bezpieczeństwa, które wpływają zarówno na prace przygotowawcze z udziałem obywateli, jak i na rodzaje wydarzeń, które mogą się odbyć, a także ograniczenia przemieszczania się skutkujące zmniejszonymi przepływami turystycznymi oraz możliwościami partnerstw europejskich i międzynarodowych. Wprowadzenie środków zapobiegawczych przyczyniło się do spowolnienia prac przygotowawczych trzech ESK z 2021 r. do krytycznego poziomu, podczas gdy – w normalnych okolicznościach – powinny one podwajać starania. Przez kilka miesięcy zespoły ds. realizacji były objęte ograniczeniami w przemieszczaniu się i brakuje pewności co do przetrwania ekonomicznego potencjalnych partnerów związanych umową. W związku z tym zaleca się przełożenie pełnienia funkcji ESK w 2021 r. przez trzy miasta na rok 2022 lub 2023.

W związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii tytuł ESK w 2023 r. ma zostać przyznany tylko jednemu miastu. Przełożenie dwóch z trzech ESK z 2021 r. na 2023 r. zapewniłoby większą równowagę: tytuł ESK nosiłyby trzy miasta w 2022 r. i trzy miasta w 2023 r. Takie zrównoważone podejście maksymalnie zwiększyłoby widoczność działania ESK.

Aby uwzględnić opisane powyżej okoliczności, a mianowicie umożliwić dwóm ESK w 2020 r. przedłużenie ich programów kulturalnych na 2021 r. i przełożenie na późniejszy termin obchodów ESK w przypadku państw, które miały gościć obchody w 2021 r., konieczna jest zmiana decyzji nr 445/2014/UE.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Niniejszy wniosek wprowadza zmiany do decyzji nr 445/2014/UE ustanawiającej działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 i w związku z tym opiera się na tej samej podstawie prawnej (art. 167 ust. 5 TFUE).

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewylącznych)

Ponieważ decyzja nr 445/2014/UE jest aktem prawnym UE, można ją zmienić jedynie w drodze przyjęcia równoważnego aktu prawnego. Państwa członkowskie nie mogą działać pojedynczo.

- **Proporcjonalność**

Proponowane zmiany są odpowiednie, by zaradzić sytuacji nadzwyczajnej, do jakiej doszło w przypadku ESK w 2020 r. i 2021 r., poprzez stworzenie bardziej sprzyjających warunków umożliwiających im realizację programów kulturalnych i działań w sposób, który zapewni osiągnięcie celów działania.

Proponowane zmiany nie wykraczają poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia powyższego celu, ponieważ ograniczają się do zmian obejmujących lata 2020 i 2021, w których zgodnie z oczekiwaniami wpływ pandemii ma być największy.

- **Wybór instrumentu**

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE jest aktem prawnym Unii i można ją zmienić jedynie w drodze przyjęcia aktu prawnego tego samego rodzaju.

3. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI

Od czasu wybuchu pandemii COVID-19 Komisja prowadzi ścisłą współpracę i dialog z zespołami ds. realizacji wszystkich ESK w latach 2020–2023, w różnych układach indywidualnych, dwustronnych i zbiorowych, aby lepiej zrozumieć wpływ pandemii na realizację i przygotowanie działań w ramach bieżących i przyszłych Europejskich Stolic Kultury. Zespoły ds. realizacji współpracują również z odpowiednimi radami oraz z organami na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, aby razem z nimi analizować najlepsze możliwości podejmowania przyszłych działań. Ponadto z Komisją skontaktowały się bezpośrednio niektóre organy krajowe (Irlandia, Rumunia, Grecja, Litwa, Luksemburg, Węgry i Serbia).

Bardziej szczegółowo, w tym okresie zorganizowano cztery wspólne spotkania online: w dniu 2 kwietnia odbyła się wspólna telekonferencja z udziałem dwóch ESK w 2020 r. oraz przedstawicieli irlandzkich i chorwackich ministerstw kultury; w dniu 29 kwietnia miało miejsce spotkanie online z udziałem dwóch ESK w 2022 r.; w dniu 30 kwietnia zorganizowano spotkanie online z udziałem trzech ESK w 2021 r.; oraz w dniu 5 maja odbyło się spotkanie online z udziałem ośmiu ESK w latach 2020–2023.

Na zaproszenie Komisji każda ESK na lata 2020, 2021, 2022 i 2023 przesłała Komisji pismo (większość z tych pism opatrzona została również podpisem odpowiedniego Ministra Kultury/przedstawiciela Ministerstwa Kultury), w którym stwierdza, czy wyraża chęć przedłużenia/przełożenia w czasie programu kulturalnego realizowanego w roku obchodów oraz przedstawia solidne uzasadnienie swojego stanowiska.

Poniżej przedstawiono przegląd wyników tego procesu konsultacji.

Obecna sytuacja wywarła największy i najbardziej bezpośredni wpływ na dwie ESK w 2020 r. Obie musiały przełożyć lub anulować wszystkie wydarzenia zaplanowane od marca 2020 r., nie mając żadnej jasności co do tego, kiedy (i czy) sytuacja wróci do normalności. W praktyce nie mogą one realizować programu zaplanowanego na ich obchody roku ESK ani czerpać korzyści z ogromnych inwestycji, jakich dokonały. Oba zespoły ds. realizacji ESK musiały dokonać zwolnień personelu i pracują w trybie bliskim zawieszenia.

W przypadku trzech ESK w 2021 r. w prawie wszystkich obszarach związanych z prowadzonymi przez nie działaniami przygotowawczymi pandemia spowodowała pojawienie się bardzo wysokiego poziomu niepewności: niepewne perspektywy finansowania

przez partnerów publicznych i prywatnych, nieznane przyszłe przepisy z zakresu bezpieczeństwa, które wpływają zarówno na prace przygotowawcze, jak i na rodzaje wydarzeń, które mogą się odbyć, a także ograniczenia przemieszczania się skutkujące zmniejszonymi przepływami turystycznymi oraz możliwościami partnerstw europejskich i międzynarodowych. Wprowadzenie środków zapobiegawczych przyczyniło się do spowolnienia prac przygotowawczych trzech ESK w 2021 r. do krytycznego poziomu, podczas gdy w normalnych okolicznościach powinny one podwajać starania – wynika to z faktu, że zespoły ds. realizacji były objęte ograniczeniami w przemieszczaniu się oraz że brakuje pewności co do przetrwania ekonomicznego potencjalnych partnerów związanych umową.

Wpływ ten znacznie mniej odczuwają dwie ESK w 2022 r. i jedna ESK w 2023 r., ponieważ nadal mają one wystarczająco dużo czasu, aby dokładnie przeanalizować możliwości dostosowania swoich programów z uwzględnieniem różnych scenariuszy restrykcji w przyszłości.

Podsumowując, wydaje się, że pandemia nie wpłynęła w taki sam sposób na wszystkie ESK na lata 2020–2023.

Obecna sytuacja wywarła największy wpływ oczywiście na ESK, które powinny realizować swój program w tym roku (dwie ESK w 2020 r.) lub które powinny intensyfikować swoje prace przygotowawcze, by zdążyć na czas w przyszłym roku (trzy ESK w 2021 r.).

Warto również zauważyć, że pandemia może wywrzeć różny wpływ na ESK noszące ten tytuł w tym samym roku, ponieważ środki izolacji nie były takie same w całej Europie, odporność sektora kultury i możliwości finansowe władz lokalnych, regionalnych i krajowych tych państw nie są takie same lub ponieważ w chwili wybuchu pandemii nie osiągnęły one takiego samego poziomu zaawansowania prac przygotowawczych, co spowodowało, że w przypadku niektórych z tych państw pandemia wybuchła w momencie, w którym musiały one podejmować bardzo szybkie działania.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek Komisji nie na bezpośredniego wpływu na budżet. Koszty związane z nagrodą pieniężną im. Meliny Mercouri wypłacaną każdemu wybranemu miastu do końca marca roku obchodów na warunkach określonych w art. 14 decyzji oraz koszty związane z pracą członków panelu ekspertów wyznaczonych przez instytucje i organy Unii pokrywane są z istniejących środków programu „Kreatywna Europa” dostępnych w perspektywie finansowej na lata 2014–2020 lub zostaną pokryte ze środków kolejnych programów unijnych na rzecz kultury w okresie po 2020 r. Ponadto wniosek nie doprowadzi do wyłonienia większej liczby Europejskich Stolic Kultury w latach 2020–2033.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

W swoim wniosku Komisja proponuje:

- umożliwienie, aby więcej niż dwa państwa członkowskie uwzględnione w kalendarzu określonym w załączniku nosiły tytuł ESK w 2023 r.;
- zapewnienie miastom wybranym przez Chorwację i Irlandię jako ESK na 2020 r. możliwości wdrażania ich programów do dnia 30 kwietnia 2021 r. bez zmiany roku wyznaczenia;

- przesunięcie w czasie obchodów ESK w Rumunii i Grecji – z 2021 r. na 2023 r.;
- przesunięcie w czasie obchodów ESK w kraju kandydującym lub u potencjalnego kandydata – z 2021 r. na 2022 r.;
- potwierdzenie ważności procesów, o których mowa w art. 7–11 i art. 13 decyzji nr 445/2014/UE, przeprowadzonych już w odniesieniu do roku, w którym przysługuje tytuł za 2021 r. (przy czym rok obchodów zostanie zmieniony w sposób wskazany powyżej);
- stosowną aktualizację terminów przedkładania ostatecznych ocen w odniesieniu do dwóch ESK w 2020 r.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca decyzję nr 445/2014/UE ustanawiającą działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 167 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 2 decyzji nr 445/2014/UE jako cele działania „Europejska Stolica Kultury” można wymienić: ochronę i propagowanie różnorodności kultur w Europie, wspieranie wkładu kultury w długoterminowy rozwój miast, zwiększanie zakresu, różnorodności i europejskiego wymiaru oferty kulturalnej w miastach, także w drodze współpracy ponadnarodowej, poszerzanie dostępu do kultury i zwiększenie uczestnictwa w kulturze, wzmacnianie potencjału sektora kultury oraz jego powiązań z innymi sektorami oraz podnoszenie międzynarodowej rangi miast dzięki kulturze.
- (2) Osiągnięcie tych celów zakłada możliwość mobilności, podróżowania, organizacji wydarzeń i udziału społeczeństwa, co w erze pandemii COVID-19 realizacja jest niezwykle trudne a nawet niemożliwe.
- (3) Bezpośrednią konsekwencją środków izolacji podjętych w całej Europie jest zamknięcie obiektów kultury oraz odwołanie wydarzeń kulturalnych lub ich przełożenie na bliżej nieokreślony czas. Wraz z ograniczeniem fizycznego przekraczania granic nastąpiło radykalne spowolnienie realizacji europejskich i międzynarodowych projektów współpracy kulturalnej. Ponadto ze względu na gwałtowny spadek dochodów oraz pojawiające się potrzeby z zakresu zdrowia publicznego wzrosła presja budżetowa na władze lokalne, regionalne i krajowe. Sponsorowanie kultury ze środków prywatnych również staje się obecnie coraz większym wyzwaniem, ponieważ brakuje wydarzeń publicznych, które można sponsorować, lub ponieważ przedsiębiorstwa traktują priorytetowo działania sponsoringowe związane ze zdrowiem publicznym.
- (4) Wpływ bieżącej sytuacji na obecne i przyszłe Europejskie Stolice Kultury jest różny w zależności od tego, w którym roku przysługuje im ten tytuł. Wydaje się że skutki

³ Dz.U. C [...] z [...], s [...].

będą najdotkliwsze w przypadku realizacji działań dwóch Europejskich Stolic Kultury w 2020 r. oraz przygotowań trzech Europejskich Stolic Kultury w 2021 r.

- (5) Wspomniane dwa miasta, które noszą tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2020 r., musiały przełożyć lub anulować wszystkie wydarzenia zaplanowane od marca 2020 r., nie mając żadnej jasności co do tego, kiedy (i czy) sytuacja wróci do normalności. W praktyce nie mogą one realizować programu działań zaplanowanego na ich obchody roku Europejskiej Stolicy Kultury ani czerpać korzyści z ogromnych inwestycji, jakich dokonali.
- (6) W przypadku trzech miast, które mają nosić tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2021 r., w prawie wszystkich obszarach związanych z prowadzonymi przez nie działaniami przygotowawczymi pandemia spowodowała pojawienie się bardzo wysokiego poziomu niepewności: niepewne perspektywy finansowania przez partnerów publicznych i prywatnych, nieznane przyszłe przepisy z zakresu bezpieczeństwa, które wpływają zarówno na prace przygotowawcze, jak i na rodzaje wydarzeń, które mogą się odbyć, a także ograniczenia przemieszczania się skutkujące zmniejszonymi przepływami turystycznymi oraz możliwościami partnerstw europejskich. Wprowadzenie środków zapobiegawczych przyczyniło się do spowolnienia prac przygotowawczych trzech miast, które mają nosić tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2021 r., do krytycznego poziomu, podczas gdy w normalnych okolicznościach powinny one podwajać starania – wynika to z faktu, że zespoły ds. realizacji były objęte ograniczeniami w przemieszczaniu się oraz że brakuje pewności co do przetrwania ekonomicznego potencjalnych partnerów związanych umową.
- (7) W decyzji nr 445/2014/UE nie przewidziano elastyczności niezbędnej, by uwzględnić takie nadzwyczajne okoliczności, a dokładniej nie zawarto żadnych przepisów dotyczących przedłużenia lub przesunięcia w czasie roku, w którym dane miasto nosi tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.
- (8) Decyzję nr 445/2014/UE należy zatem zmienić w sposób ściśle dostosowany do potrzeby uwzględnienia tej wyjątkowej sytuacji, aby umożliwić miastom noszącym tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, które najbardziej ucierpiały w wyniku pandemii, realizację programów w sposób pozwalający na osiągnięcie celów tego działania.
- (9) Po przeprowadzeniu procesu konsultacji z udziałem zainteresowanych miast i państw członkowskich stwierdzono, że należy umożliwić miastom wybranym przez Chorwację i Irlandię jako ESK na 2020 r. dalszą realizację programów do dnia 30 kwietnia 2021 r. bez zmiany roku wyznaczenia. W związku z tym należy odpowiednio zmienić art. 3, 4 i 16 decyzji nr 445/2014/UE.
- (10) Po przeprowadzeniu procesu konsultacji z udziałem zainteresowanych miast i państw członkowskich stwierdzono, że rok, w którym do goszczenia obchodów ESK uprawnione są Rumunia i Grecja, należy przesunąć w czasie z 2021 r. na 2023 r., a rok, w którym do goszczenia obchodów ESK uprawnieni są kraj kandydujący lub potencjalny kandydat, należy przesunąć z 2021 r. na 2022 r. W związku z tym należy odpowiednio zmienić art. 3 decyzji nr 445/2014/UE i kalendarz zamieszczony w załączniku do tej decyzji. Decyzja nie powinna wpływać na ważność procedur, o których mowa w art. 7–11 i art. 13, przeprowadzonych już w odniesieniu do roku obchodów 2021,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji nr 445/2014/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Tytuł przyznaje się każdego roku maksymalnie jednemu miastu z dwóch państw członkowskich, które wyszczególniono w kalendarzu przedstawionym w załączniku (zwanym dalej „kalendarzem”), a także, w określonych latach, jednemu miastu z państwa należącego do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym („państwo EFTA/EOG”), kraju kandydującego lub potencjalnego kandydata lub jednemu miastu z państwa, które przystąpiło do Unii w okolicznościach przedstawionych w ust. 5. W 2023 r. tytuł otrzymuje maksymalnie jedno miasto z każdego z trzech państw członkowskich, które wyszczególniono w kalendarzu zamieszczonym w załączniku.”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Miasta z państw członkowskich mają prawo do otrzymania tytułu na okres jednego roku zgodnie z wyszczególnioną w kalendarzu kolejnością państw członkowskich. Miasta, którym przyznano tytuł na 2020 r., mogą kontynuować realizację swoich programów kulturalnych do dnia 30 kwietnia 2021 r. bez zmiany roku wyznaczenia.”;
- 2) art. 4 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Program kulturalny obejmuje rok obchodów i jest przygotowywany specjalnie na potrzeby obchodów, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 5. Miasta, którym przyznano tytuł na 2020 r., mogą kontynuować realizację swoich programów kulturalnych do dnia 30 kwietnia 2021 r.”;
- 3) w art. 16 ust. 1 dodaje się akapit piąty w brzmieniu:

„Miasta, którym przyznano tytuł na 2020 r., sporządzają sprawozdania z oceny i przekazują je Komisji do dnia 30 kwietnia 2022 r.”;
- 4) załącznik zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Procedury, o których mowa w art. 7–11 i art. 13 ust. 2 lit. a) decyzji nr 445/2014/UE, przeprowadzone już w odniesieniu do roku obchodów 2021, zachowują ważność. Rok obchodów zmienia się zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*